

Ofertes al PSM

Gairebé al mateix temps, Convergència per les Illes i ERC oferiren al PSM la possibilitat d'estudiar anar en coalició. L'oferta independentista consisteix que tant PSM com ERC formin un pol nacionalista i progressista al qual s'hi podrien sumar posteriorment d'altres opcions locals. La de Convergència s'adreça al PSM i a la Lliga Regionalista, liderada per Jaume Font, amb la intenció que "el nacionalisme i el regionalisme" vagin junts. Les dues ofertes tenen el mateix objectiu final: "aconseguir per primer cop un diputat al Congrés, rompent així el bipartidisme PP-PSOE".

Proximitat electoral. Les ofertes s'han d'entendre en el context pre-electoral, però també en la situació d'extrema debilitat en què els dos partits quedaren després de les eleccions autonòmiques i locals del 22 de maig.

Esquerra Republicana de Catalunya a les Balears va fer només 5.317 vots (1,2% sobre el total), la qual cosa la situà com la vuitena força illenca, per sota de partits que també han quedat

Convergència per les Illes i ERC ofereixen al PSM dues possibilitats de coalició per anar a les eleccions generals.

fora com Esquerra Unida (9.597 vots, un 2,3%) o d'UPyD (8.687 vots, un 2%). ERC haurà d'afrontar un futur força preocupant. La seva oferta d'aliança preelectoral al PSM pot ser, per ventura, una forma de trobar aquest futur.

La situació de Convergència és també molt delicada. El partit aspirava a tenir dos escons. Així ho manifestà el seu president, Josep Melià, durant la campanya electoral a aquest setmanari, en conversa informal. No era merament un desig, sinó una certesa "fruit del que veig a tots els pobles" de Mallorca on feien campanya. Igualment, el candidat a Palma, Miquel Munar, explicà a EL TEMPS el nombre de vots que

estava "segur" que faria el partit. Cap dels dos auguris no es va complir, ni remotament. Convergència es quedà amb 11.907 vots (un 2,8%) i fora del Parlament, del Consell de Mallorca i, també, de l'ajuntament de Palma. Fins i tot va obtenir menys vots que la Lliga Regionalista de Jaume Font, recentment formada. El partit de Melià va fer bons resultats únicament a pobles petits, assolint tres batllies menors. Malgrat que les declaracions públiques de Melià i d'altres dirigents en els dos mesos i escaig d'ençà de les eleccions han estat en clau optimista respecte del futur de Convergència, la situació si més no és delicada. D'aquí les veus que reclamen un pacte amb la Lliga i formar una sola oferta política per al futur. En aquest sentit, l'oferta de coalició electoral per a les generals adreçada al PSM també s'ha adreçat al partit liderat per Font. Podria ser la primera passa de la col·laboració futura. Però no consta si la Lliga ho acceptarà. No ho féu abans dels 22 de maig, i amb posterioritat Font ha insistit a fer camí tot sol.

Ofertes mediàtiques. No és la primera vegada que els partits més minoritaris –en aquest cas extraparlamentaris– insten el PSM a estudiar i si fa al cas acceptar fer coalicions electorals amb vista als comicis generals. En el passat, Unió Mallorquina –partit que va desaparèixer el febrer d'enguany a causa de problemes judicials i que fou substituït per Convergència per les Illes– ja va fer ofertes semblants. De fet, fins i tot la forma de presentar-la en aquesta ocasió ha estat igual a alguna del passat: a través dels mitjans de comunicació i abans de comunicar-ho a la direcció del PSM. És una característica que agermana aquesta oferta amb la d'ERC: també va ser feta a través dels mitjans de comunicació.

Precisament aquest fet ha estat molt mal rebut pel PSM. El secretari general, Biel Barceló, igual que ja havia dit en l'entrevista concedida a aquest setmanari –vegeu el número de la setmana passada d'EL TEMPS–, explicava a Ona Mallorca el dilluns 18 de juliol que el seu partit "no està" de moment per la idea d'acceptar aquestes ofertes fetes "a través dels mitjans". Igualment, el dirigent i diputat del partit Antoni Alorda dejectà l'oferta per haver estat feta

A l'esquerra, Joan Lladó, president d'Esquerra Republicana a les Balears, i Josep Melià, president de Convergència per les Illes.

Biel Barceló, secretari general del PSM.

d'aquesta manera. Entre els petits partits coalitzats amb el PSM tampoc no es veu amb bons ulls la possibilitat de coalició. Des d'Iniciativa Verds, Miquel Rosselló considerarà que no és adequada "la forma" ni tampoc "el fons", ja que, al seu parer, "mai no ens hem plantejat" anar a les eleccions "amb partits de dretes". Per la seva banda, Biel Huguet, dirigent d'Entesa per Mallorca, també rebutjava l'oferta perquè "intents d'aquesta mena ja s'han experimentat en el passat i no han funcionat". Es referia a la coalició nacionalista PSM-UM-ERC-Entesa que el 2008 va fracassar en recollir només uns 25.000 vots, quedant molt lluny del mínim per obtenir un escó.

El preu d'un escó. La teoria que anima les ofertes d'ERC i de Convergència, iguals que totes les del passat inclosa l'esmentada del 2008, l'única fins ara concretada, és la de "sumar esforços". Tot dos així ho diuen. Però, tal com recordava Huguet, l'experiència mostra que no sempre la suma de sigles reporta un increment de vots respecte al que per separat cadascuna havia aconseguit abans. Més encara, habitualment les meres addicions de sigles, com el 2008

passà amb els quatre partits nacionalistes, porten a l'efecte de refús recíproc entre votants de dos o més partits, amb la qual cosa el resultat final està molt per sota de les xifres que els dirigents coalitzats imaginaven prèviament.

L'arxipèlag és circumscripció única als comicis generals i tria des del 2008 vuit diputats. Abans en triava set. Fa tres anys el resultat va ser un empat a quatre escons entre el PSOE –que guanyà en nombre de vots per molt poc– i el PP, mentre que quatre anys abans el saldo final havia estat quatre a tres i el 2000 cinc a dos. Per aconseguir obtenir un escó, una tercera força hauria d'obtenir almenys 40.000 vots a les Balears. Només així existeix una certa possibilitat de trencar el bipartidisme. I no és segur. De fet, a les eleccions de l'any 2004 la coalició d'esquerra formada per PSM, Esquerra Unida i Els Verds, que ha estat l'única que en tota la història d'aquests comicis (1977-2008) que s'ha acostat a la fita, va sumar 40.298 sufragis i es va quedar a uns 7.000 d'assolir l'escó. En aquella ocasió el *preu* va pujar fins als 47.000 sufragis degut a l'increment de la participació electoral. Però a priori, una força que pugui sumar uns 40.000

vots pot tenir com a mínim esperances d'obtenir representació.

El càlcul es fa sobre la força demostrada en les darreres convocatòries pel PSOE i el PP. Tots dos estigueren el 2008 una mica per sobre dels 200.000 vots. Això vol dir, aplicant la Llei d'Hondt, que els seus respectius quarts quocients se situaren per sobre de la xifra de 50.000. A priori una tercera força, doncs, hauria de fer almenys aquesta quantitat de vots. Però cal entendre que els socialistes feren en aquella ocasió el seu millor registre en eleccions generals d'ençà del 1986. No és probable que repeteixin ara. Per tant és factible que el *preu* del vuitè escó baixi. Fins a quin nou *preu*? Si una tercera força sumés uns 40.000 vots –que és el sòtil assolit fins ara per aquest tipus de candidatura–, el PSOE hauria de baixar, almenys, fins als 160.000 vots. Una pèrdua superior al 20%. És l'única possibilitat –excepte enfonsament superior del PSOE o un més bon resultat de la tercera força, totes dues opcions d'allò més improbable– perquè el tercer en discòrdia pugui tenir opcions de rompre el bipartidisme.

Miquel Payeras